



Levende landskap



Mange av våre småfugler er sterkt knyttet til kulturlandskapet. De tre artene på bildet; stær, gulspurv og gråspurv, er eksempler på slike arter. Mens gråspurven liker seg best i og rundt gårdstun, er gulspurven vanligst i skogkanter mot dyrka mark. Stæren finner mye av sin animalske føde på kulturenga, og på Linesøya kan vi ofte se store flokker som plukker i seg mark og smådyr på ekrene. Egentlig er stæren trekkfugl, men på Linesøya er det ikke uvanlig at endel fugler overvintrer.



Bonden er småfuglenes venn



Gårdstunet er også en del av kulturlandskapet. Her finner småfuglene mange av de kvalitetene de trenger i hverdagen, også i den kalde årstiden. Bærbusker og trær bryr på føde såvel som skjul og hvileplasser. Også sporadiske gjester som den vakre sidensvansen kan oppsøke hagebærbuskene på senhøsten. Spillfor og lignende som bonden etterlater seg, er ellers kjørkommen mat i kalde vinterdager. Ofte er både svarttrost og kjøttmeis innom gårdstunet for å få seg et måltid, enten det er på bondens fuglebrett eller i tunet ellers.



Vår i emning



En gang imellom kan det være vinterlig når grågåsa er på plass på Linesøya i april. Men vanligvis er det vårstemning og varme i lufta på denne tida. Grågåsa er sterkt tilknyttet kulturlandskapet, og det er spesielt på grunn av beitet her (kulturgras). Dette medfører betydelige skader for bøndene, da avlinga blir redusert både når det gjelder kvalitet og mengde. Den hekker i lystheimråder rundt omkring på øya. Grågåsa er jaktbar og utgjør egentlig en stor viltressurs.

Sommerlandskap



Av sommerens kjente og kjære karakterarter i kulturlandskapet, er vadefuglene vipe og storspove. De både hekker og finner føde her. Også tjelen er vanlig å se på leting etter mark og smådyr ute i engområdene. Utseende og spesielle lydtryninger gjør at disse artene setter preg på kystmiljøet om våren og skaper fin stemning.

Foto: Per Jordøy ©

Sommerparadiset



I hager og kulturlandskap rundt gårdstun trives mange av våre sommerglassende småfugler. Eksempler på dette er bokfink, linerle og svart-hvit fliesnapper. I dette mangfoldige miljøet finner disse trekkfuglene både føde, skjul og reirplass. Fluesnapperen hekker gjerne i oppsatte rugekasser, mens bokfinken bygger reir i trær. Linerla har gjerne reir i nisjer og hulrom i gårdenes bygninger.

Foto: Per Jordhey ©

Kulturlandskapet som spiskammer



Eksempler på arter som finner mat i kulturlandskapet



Både ringdua, gråtrosten og måltrosten hekker i skogsmiljø, men alle er ofte å se på dyrka mark. Grunnen er at mattilgangen er god for dem alle her. Trostene finner rikelig med animalsk føde her, slik som for eksempel meitemark. Ringdua finner rikelig med frø her. Alle disse artene er trekkfugler, men en og annen gråtrosten kan overvintre om ikke kulda blir for hard.

Orrfuglens eldorado



Orrfuglleikene på våren er en stor attraksjon på Linesøya. Det er hanene som kjemper om hegemoniet, mens den brunspraglete og mer anonyme høna holder seg mer i bakgrunnen. Det er en stor bestand her hvor den har store arealer med velegnede biotoper. En annen medvirkende årsak er at det nesten ikke finnes rødrev her. Kongeørna er imidlertid på besøk her av og til for å jakte på dette ettertraktede byttet. Orrfuglen liker seg i kantsoner inn mot dyrka mark, hvor den finner rikelig med knopper og skudd på løvtrærne. Vårspillet foregår gjerne på åpne engarealer, som her i Mådalalen. Det jaktes ikke på orrfugl på Linesøya, fordi jaktrettshaverne legger stor vekt på å ha god bestand av denne vakre hønsefuglen som opplevelsesverdi.

Foto: Per Jordøy ©

Midt i matfaget

Rådyret er kanskje kulturlandskapets hjortevilt framfor noe. Der vegetasjonen veksler mellom skog og kultureng har det både skjul og rik tilgang til saftig beite. Dette er viktige faktorer for at rådyret skal trives. Det er først de siste 10 årene at rådyret har fått fast bestand på Linesøya. Disse bildene er fra Mådalen.

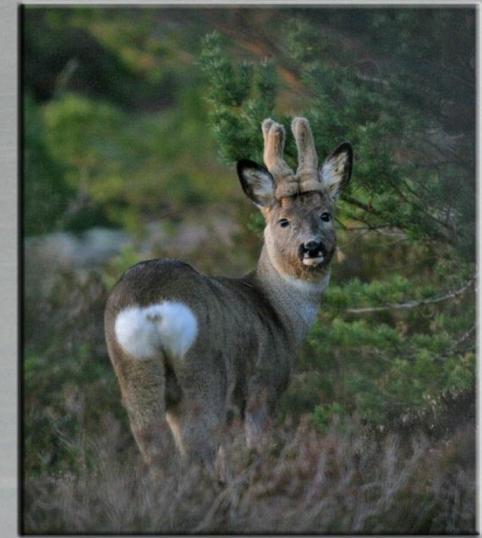


Foto: Per Jordhøy ©

Lune, vintergrønne skogkanter



Sitkagrana er et innført treslag som mange er kritiske til. Den danner imidlertid mange tette og fine skogkanter mot dyrka mark, og dette har vi eksempler på flere steder på Linesøya. Mange småfugler trives godt i disse tettvokste barskogkantene, og selv vinterstid kan en høre og se mange forskjellige arter her. På bildene ser vi blåmeis, fuglekonge, gråsisik og grønnfink - som alle kan treffes på her.

Det varierte landskapet



I kulturlandskapet er det også et rikt insektliv, noe som flere småfugler vet å gjøre seg nytte av. Låvesvala er en akrobat på vingene og sees ofte på insektjakt i lufta over engområdene. Buskskvetten har som navnet tilasier, ofte tilhold i buskvegetasjon langs med ekrekanter. Rødvingetrosten (nederst) hekker ofte i skogkantene rundt dyrkamark.

Vinterlandskap



Når snøen legger seg silkemyk over kulturlandskapet er det helst i skogkantene rundt en ser tegn til aktivitet. Dompap og orrfugl er av de hardføre fuglene en kan treffe på her vintersdag. Sporrekker og beitegropes etter rådyr viser forøvrig at det fortsatt er mat å finne under løssnøen..Dette viser at selv det vinterlige kulturlandskapet har viktige kvaliteter for den ville faunaen på Linesøya. Kongeørna tar seg også gjerne en sveip over for å se etter mulig bytte.

Foto: Per Jordhøy ©



Kulturlandskapet og områdene rundt utgjør viktige jaktmarker for flere dagrovfugler, som for eksempel vandrefalk (til v.), tårnfalk og dvergfalk (under). Etter lang tids fravær har nå vandrefalken reetablert seg på Linesøya. Bildet viser landskapsmosaikk på sørsida av øya.



Jaktende baroner

